

1999
eleccions

Els Verds, davant la maduració política

La convocatòria de noves eleccions autonòmiques i municipals l'any que ve ha trasbalsat Els Verds. El replantejament de les actuals aliances electorals i el reforçament de la sobirania de l'organització han portat el debat –i les escissions– al moviment.

Les convulsions han tornat al si d'Els Verds. Cinc anys després dels acords que permeten la unificació política del moviment ecologista i la signatura de pactes electorals amb altres forces d'esquerra, Els Verds travessen un nou moment delicat. En el cas del Principat, un grup de significats militants verds, amb responsabilitats de govern en diversos ajuntaments –com ara Josep Puig a Barcelona o Joan Oms a l'Hospitalet de Llobregat–, han estat expulsats de l'organització fins ara única (Els Verds-Confederació Ecologista de Catalunya, EV-CEC) i han fundat pel seu compte Els Verds-Opció Verda. De més a més, un petit nucli de les comarques de Girona, encapçalat per Ignasi Rocas-Huertos, ha abandonat EV-CEC per integrar-se en el projecte d'Esquerra Unida i Alternativa, el referent d'Izquierda Unida a Catalunya, i ha fundat un nou partit: Els Verds-Esquerra Verda de Catalunya.

Però no sols al Principat hi ha problemes. Al País Valencià, on Els Verds tenen un acord electoral amb Esquerra Unida (EUPV), han sorgit dificultats entre les dues organitzacions a l'hora de renovar els paràmetres d'un nou pacte. Els Verds del País Valencià (EV-PV) han obert una ronda de converses amb totes les forces d'esquerra valencianes abans de decantar-se o no per la mateixa opció de les eleccions del 1995, la qual cosa ha despertat els recels del president d'EUPV, Joan Ribó, que veu difícil la reedició d'un acord de les mateixes característiques.

Un espai compartit. Si bé les sigles d'Els Verds són cobejades per les forces progressistes, el cert és que l'espai polític verd està segregat per aquestes mateixes forces, que no dubten a qualificar-se, per exemple, com a "ecosocialistes" –és el cas d'Iniciativa per Catalunya (IC)–. I és que l'ideari ecologista ha estat assumit pels partits de l'esquerra fins al punt que no

Els Verds-CEC demandaran Iniciativa per incompliment si en el termini d'una setmana "no es restableixen els acords electorals".

n'hi ha cap que no inclogui en un lloc preferent les reivindicacions més comunes del moviment verd (desenvolupament sostenible, gestió dels residus i reutilització de les matèries primeres, ús d'energies netes, etc.) en els seus programes.

Aquest fet, lògicament, ha restat protagonisme a Els Verds, i és una de les claus que expliquen que, més enllà dels col·lectius i grups de reivindicació ecologista que responen a unes agressions ambientals concretes –que gaudeixen de molt bona salut–, el moviment polític verd sigui tan feble al nos-

tre país. La pugna per adjudicar-se el nom d'Els Verds és, doncs, la raó última que explica les dificultats que s'han produït últimament a l'hora d'establir les noves aliances pre-electorals.

La creació d'Opció Verda s'entén, per tant, en la línia de capitalitzar l'experiència política verda i donar una continuïtat al projecte ecosocialista d'IC, que Josep Puig qualifica de "satisfactori". Precisament, una de les principals raons per les quals EV-CEC van expulsar Puig, Oms i altres ecologistes històrics durant l'assemblea extraordinària dels passats 21 i 22 de març fou que, a parer de la nova direcció, aquests militants estaven negociant una renovació del pacte del 1995 a esquenes de l'organització. Segons el portaveu d'EV-CEC, Antoni Garcia, Opció Verda és la demostració que "aquestes persones tenen la intenció d'integrar-se a Iniciativa". EV-CEC han rebut el suport i el reconeixement de les assemblees d'Els Verds de la resta de l'estat i de la Federació Europea de Partits Verds, ja que consideren que "l'escissió respon a actituds personalistes i dirigistes". Però Josep Puig qualifica els fets de "complot contra l'organització de l'ecologisme polític": les persones expulsades han interposat un plet civil en la jurisdicció ordinària per suposades "irregularitats manifestes". Segons Puig, "les expulsions tenen com a objectiu eliminar la gent que teníem més anys de militància i més capacitat política".

D'altra banda, el portaveu d'EV-

CEC també acusa IC d'“utilitzar el nom de la coalició (IC-EV) en els seus posicionaments unilaterals”. En aquest sentit, la nova mesa permanent d'Els Verds té la intenció de demandar Iniciativa per incompliment dels protocols pactats en el seu dia a l'hora de formar la coalició electoral si en el termini d'una setmana “no restableix els acords”. Aquest protocol fixa el funcionament del grup coordinador entre les dues formacions a fi i efecte de discutir les estratègies polítiques que s'han de seguir.

Tanmateix, Garcia reconeix que la reedició del pacte electoral que encara tenen amb IC és difícil, “atès que s'han decantat clarament per Opció Verda”. Al seu torn, el diputat d'Iniciativa Jordi Guillot afirma que la seva organització està complint els protocols i que han renovat recentment el seu oferiment a EV-CEC per arribar a acords. La valoració que fa Guillot del congelament de les relacions posa l'accent en “els conflictes interns d'Els Verds, en els quals IC no hi té res a veure”, i reconeix que “arribar a un pacte amb Opció Verda serà més fàcil, ja que han mostrat una disponibilitat major”.

Les noves coalicions electorals. En aquest sentit, EV-CEC han començat a mantenir converses amb totes les forces de l'esquerra parlamentària catalana. Aquests contactes, però, no tindran una traducció electoralista immediata. Segons Antoni Garcia, “Els Verds aposten per una candidatura unitària a l'esquerra dels socialistes, i en el cas que no fos possible, es replantejaren la política de coalicions en base a acords programàtics, tot garantint la seva sobirania”. Quant a les candidatures municipals, donen llibertat a cada assemblea “perquè articuli les alternatives que consideri adients, però en cap cas es promouran acords globals amb una formació política”.

Al País Valencià, l'objectiu és semblant. Josep Merlo, d'EV-PV, reconeix que han iniciat contactes amb altres formacions d'esquerra a banda d'EUPV: “no hi ha res decidit”, afirma. Però també és cert

ARXIU / MIREIA MARGENAT

Josep Puig és regidor de l'Ajuntament de Barcelona gràcies a l'acord electoral d'Iniciativa amb Els Verds. Opció Verda vol donar una continuïtat al pacte amb la coalició.

que EUPV és l'única formació que els ha fet una oferta concreta. Entre les exigències d'EV-PV hi ha la d'un candidat a les Corts Valencianes “amb eixida” i total llibertat per establir les llistes municipals amb altres partits d'esquerra.

Les aliances estan marcant, doncs, l'actualitat d'Els Verds. Conscients

de la importància de l'etiqueta verda per a les formacions d'esquerra, els ecologistes negocien el seu espai. I aquest procés ha de representar la maduració política d'un moviment poc acostumat fins ara a fer treball institucional.

Joan Morales

Moviments a les Balears

Balears és l'únic lloc de tot l'estat on Els Verds han aconseguit tenir representació institucional per si mateixos, sense anar en coalició amb altres forces. Des de les eleccions autonòmiques i municipals de 1995 tenen diversos regidors a Eivissa i un diputat al Parlament i al Consell Insular d'Eivissa i Formentera. És, doncs, una representació per les Pitiüses, però no per les altres illes. De fet, aquesta territorialització de l'èxit ecologista va tenir conseqüències polítiques en l'organització a Mallorca. A l'illa gran les expectatives d'obtenir representació eren molt altes, però es quedaren fora. Amb els resultats a la mà, les divergències entre el sector *fonamentalista* (contrari a qualsevol pacte i que s'havia imposat en les discussions prèvies a les eleccions) i el sector dels *pragmàtics* (els que desitjaven pactar amb una altra força per assegurar presència institucional), s'agregaren fins arribar a un punt en què Els Verds pràcticament deixaren d'existir a Mallorca. Josep Ramon Balanzat, el diputat verd per Eivissa i Formentera, anuncià just després dels comicis la coordinació de la tasca parlamentària amb els companys mallorquins i que l'organització es mantendria viva a totes les Balears. Però no va ser així.

Ara, des de fa setmanes, un grup d'Els Verds pro-pactes ha iniciat converses discretes —no han transcendit gens, però EL TEMPS pot assegurar que s'han produït— amb un partit amb representació parlamentària per arribar a un pacte pre-electoral. Per la naturalesa dels dos partits, i per les seves aliances estratègiques, és difícil que s'arribi a algun acord. I el fet que Els Verds estiguin tan dividits a Mallorca podria donar lloc a disputes per les sigles. En qualsevol cas, quan queda un any per a les eleccions, el que és segur és que alguna cosa es torna a moure en Els Verds illencs. **Miquel Payaras**